

Πίνακας Περιεχομένων

Ακρωνύμια-Συντομογραφίες	11
Εισαγωγή	13
1. Θεωρητικό πλαίσιο	14
2. Στόχος και μεθοδολογία	19
Κεφαλαίο 1.	
Το δικαίωμα της ελευθερίας έκφρασης.	56
1.1. Η καθολικότητα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων	59
1.2. Η τέταρτη επανάσταση και ο ψηφιακός μισαλλόδοξος λόγος	70
1.3. Το θεωρητικό πλαίσιο της Ελευθερίας της Έκφρασης.....	75
1.4. Ελευθερία της έκφρασης - Μια διαφοροποιημένη αντίληψη για την έκταση προστασίας της	80
Κεφαλαίο 2	
Ο ορισμός του μισαλλόδοξου λόγου σε σχέση με τα διεθνή πρότυπα.	87
2.1. Μισαλλόδοξος λόγος: Υβριδική ή Νομική Έννοια;	87
2.2. Η διεθνής προστασία του λόγου και η πάταξη της μισαλλοδοξίας – Πηγές Δικαίου.....	95
Κεφαλαίο 3	
Τα άρθρα 10(2) και 17 της ΕΣΔΑ, μια περιπτωσιολογική επιλογή περιορισμού της ελευθερίας έκφρασης.....	103
3.1. Περιορισμός της ελευθερίας έκφρασης με βάση το άρθρο 10(2) της ΕΣΔΑ και ο «έλεγχος των τριών σταδίων»	105
3.1.1. Η αρχή της μη απόλυτης επίδρασης του δικαιώματος της ελευθερίας έκφρασης.....	106
3.1.2. Η νομολογιακή εφαρμογή του Ελέγχου των Τριών Σταδίων	110
3.1.2.1. Μισαλλόδοξος λόγος και η σφαίρα προστασίας του δικαιώματος.....	111
3.2. ΕΔΑΔ – η περιπτωσιολογική προσέγγιση περιορισμού του άρθρου 10 της ΕΣΔΑ.....	115

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

3.3. Το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 17 «καταχρηστική ρήτρα» για τον μισαλλόδοξο λόγο.....	121
3.3.1. Τα όρια του δικαιώματος της ελευθερίας έκφρασης - άμεση και έμμεση εφαρμογή του άρθρου 17 της ΕΣΔΑ	123
3.3.2. Η Εφαρμογή του άρθρου 17 της ΕΣΔΑ – Το Νομικό Αντίκτυπο	131
Κεφαλαίο 4	
Η αποθαρρυντική επίδραση του δικαιώματος της ελευθερίας έκφρασης «chilling effect»	135
4.1. Το πεδίο εφαρμογής της θεωρίας	135
4.2. Η πεποίθηση επιβολής κύρωσης.....	141
Κεφαλαίο 5	
Μισαλλόδοξος λόγος: Μια διαφοροποιημένη εννοιολογική προσέγγιση για τα κράτη μέλη της ΕΕ.	149
5.1. Η Απόφαση – Πλαίσιο: Η εννοιολογική προσέγγιση του μισαλλόδοξου λόγου στην ΕΕ.....	152
5.1.1. Οι ενδοιασμοί των κρατών μελών της ΕΕ	153
5.1.2. Η υιοθέτηση ενός Ευρωπαϊκού Πλαισίου για την πάταξη του ρατσισμού και της ξενοφοβίας.....	155
5.2. Μέσα κοινωνικής δικτύωσης: Η συν-ρυθμιστική προσέγγιση	161
5.2.1. Τεχνητή νοημοσύνη, αλγόριθμοι και μηχανές αναζήτησης της διαδικτυακής μισαλλοδοξίας.....	164
5.3. Μισαλλόδοξος λόγος: μία διαφοροποιημένη εναρμόνιση στα εθνικά δίκαια	169
5.3.1. Η Κυπριακή ενσωμάτωση του αδικήματος.....	171
5.3.2. Η Γαλλική ενσωμάτωση του αδικήματος.....	175
5.3.3. Γερμανική ενσωμάτωση του αδικήματος.....	177
5.4. Η ανάγκη ποινικοποίησης του μισαλλόδοξου λόγου	181
5.4.1. Η αιτιολόγηση της ποινικοποίησης της διαδικτυακής μισαλλοδοξίας	182
5.4.2. Αντικειμενικός και υποκειμενικό αντίκτυπο της μισαλλοδοξίας	184
5.4.3. Η εκφραστική δυναμική της ποινικοποίησης του λόγου.....	186
Κεφαλαίο 6	
Τα συστατικά στοιχεία του Αδικήματος	189
6.1. Η αντικειμενική και υποκειμενική υπόσταση του Μισαλλόδοξου Λόγου	190
6.1.1. Υποκίνηση.....	192

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

6.1.2. Στόχοι μισαλλοδοξίας ως προστατευόμενες ομάδες	200
6.1.2.1. Η διάκριση μεταξύ ατομικού και ομαδικού στόχου. Η Άμεση και έμμεση βλάβη.....	206
6.1.3. Μια δημόσια επικοινωνία, η προβληματική έννοια στην ψηφιακή εποχή.....	209
6.1.3.1. Η πολιτική και ηθική ευθύνη των πολιτικών κομμάτων για την πάταξη του ρα- τσισμού και της ξενοφοβίας	211
6.1.4. Το υποκειμενικό συστατικό στοιχείο της εσωτερικής διάνοιας και η άποψη του θύματος	215
6.2. Η δυσκολία εντόπισης των συστατικών στοιχείων του μισαλλόδοξου λόγου	221
6.2.1. Τα χαρακτηριστικά του μισαλλόδοξου λόγου	230
Κεφαλαίο 7	
Η επιβολή του Μισαλλόδοξου Λόγου στα Κοινωνικά Μέσα	237
7.1. Μέσα κοινωνικής δικτύωσης μια εφαρμογή των γενικών και ειδικών θεσμών για την πάταξη του μισαλλόδοξου λόγου	238
7.1.1. Η Τριτενέργεια, από την οριζόντια ενέργεια του δικαιώματος στην κάθετη.....	240
7.1.2. Τα ποινικά όρια του δικαιώματος στην έκφραση και η αστική ευθύνη του μεσολαβητή	242
7.1.3. Δικαιοδοσία και αυτορρύθμιση των Μέσων Κοινωνικής Δικτύωσης	244
7.2. Η ισχύουσα έμφαση στην εποπτεία και το καθεστώς ασύλου για τον μεσολαβητή.....	248
7.2.1. Το κριτήριο του παθητικού ρόλου του μεσολαβητή	255
7.2.2. Το κριτήριο άμεσης ανταπόκρισης του μεσολαβητή.....	258
7.3. Διαμέσου ενός αυστηρότερου νομικού πλαισίου για τους διαδικτυακούς μεσολαβητές.....	261
7.3.1. Η νομολογική εξέλιξη της ευθύνης του διαδικτυακού μεσολαβητή	262
7.3.2. Η εξέλιξη διαμέσου της Οδηγίας για το οπτικοακουστικό περιεχόμενο.....	276
Κεφαλαίο 8	
Θέματα συρροής του μισαλλόδοξου λόγου και συγγενικά ποινικά αδικήματα	283
8.1. Ο βλάσφημος διαδικτυακός λόγος και ο θρησκευτικός μισαλλόδοξος λόγος.....	284
8.1.1. Θεωρητικό υπόβαθρο για την μη ποινικοποίηση της βλασφημίας.....	286
8.1.2. Η οπτική του ΕΔΑΔ. Ανοχή, ευρύτητα πνεύματος, ανοικτός διάλογος και αποθαρρυντική επίδραση	289

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

8.1.3. Η διαφοροποίηση της Κυπριακής νομοθεσίας σε σχέση προς τον βλάσφημο και θρησκευτικό μισαλλόδοξο λόγο.....	293
8.2. Η διαδικτυακή προσβολή της προσωπικότητας. Δυσφήμιση και μισαλλόδοξος λόγος	297
8.3. Ψευδείς ειδήσεις «fake news» και μισαλλόδοξος λόγος	303
8.4. Ο ιστορικός διαδικτυακός αναθεωρητισμός και μισαλλόδοξος λόγος	308
8.5. Ο διαδικτυακός λόγος και η παράνομη διάκριση.....	314
Επίλογος.....	319
Βιβλιογραφία	327